

เรื่อง ตำนานจระเข้ปูน

รายละเอียด

จระเข้ปูนมีลักษณะเป็นศิลาแลง มองเป็นรูปคล้ายจระเข้ขนาดใหญ่ ยาวประมาณ 9 เมตร หันศีรษะไปทางทิศเหนือ กลางลำตัวอยู่ชิดขอบทางเดิน ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “จระเข้ปูน” เป็นที่มาของ “จระเข้ปูน” กล่าวกันว่าในสมัยกรุงสุโขทัยเจริญรุ่งเรือง ราวประมาณ พ.ศ. 1420 มีเมืองหนึ่งชื่อ “พระมหาพุทธศาคร” วันหนึ่งพระมหาพุทธศาครเสด็จมาที่วังแห่งนี้เพื่อพักผ่อน ขณะนั้นได้ทอดเห็นพญานาคตนหนึ่ง กำลังคาบสาวงามนางหนึ่งผ่านไป พระองค์ได้ติดตามไปจนกระทั่งถึงภูเขาสูงหนึ่ง พญานาคได้กลืนหญิงสาวเข้าไปในท้อง พระมหาพุทธศาครได้เสด็จตามมาทันพอดี จึงได้ใช้มนต์สะกดพญานาคไว้แล้วจึงได้ล้วงหญิงสาวออกมาจากคอกพญานาค ทราบชื่อภายหลังว่า “นางทอง” หรือ “นางสาวทอง” (เพราะยังเป็นโสดอยู่) ส่วนเขาบริเวณนั้นมีชื่อว่า “เขานางทอง”

เนื่องจากนางทองเป็นหญิงสาวสวยงามมาก เป็นที่พอพระทัยของพระมหาพุทธศาคร จึงได้รับการอภิเษกเป็นพระมเหสี ใช้ชีวิตร่วมกับพระร่วงปกครองเมืองพานให้เจริญรุ่งเรือง บริเวณวังที่ประทับนี้ ชาวบ้านเรียกว่า “บ้านวังพานเก่า” ในช่วงที่มีความเจริญ มีวัดตั้งอยู่ ปัจจุบันทางพิพิธภัณฑ์ได้กันเขตไว้เป็นที่สาธารณะ บริเวณนี้ชาวบ้านเคยไถนาแล้วพบซากวังเก่า ๆ และที่สำคัญได้พบ “พระอุทอง” และ “พระวังพาน”

ในวังที่ประทับของพระมหาพุทธศาคร มีบึงน้ำขนาดใหญ่ลึกมาก มีถ้ำอยู่ใต้น้ำ เป็นที่อยู่ของพญาจระเข้ยักษ์ ทุกครั้งที่พระมเหสีนางทองออกมาอาบน้ำในบึงแห่งนี้ จระเข้จะคอยมาแอบมอง วันหนึ่งขณะที่พระมเหสีทองอาบ

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

น้ำอยู่ พญาจระเข้ได้ตรงรี่เข้าไปหาพระมเหสีทองแล้วคาบหนีออกจากบึง เมื่อพระมหาพุทธศาครทราบเรื่องจึงโกรธมากรีบเสด็จติดตามโดยด่วน ทันทีที่บริเวณใกล้เมืองกำแพงเพชร เข้าช่วยพระมเหสีทองออกมาได้ด้วย ความโกรธจึงซาบให้พญาจระเข้ยักษ์เป็นหินอยู่ตรงนั้น ปัจจุบันบริเวณที่จระเข้ถูกสาปมองไม่ค่อยเห็นร่องรอยของจระเข้หินอยู่ เพราะชาวบ้านได้ขุดดินใช้พื้นที่ทำการเกษตรและค้นหาสมบัติ บริเวณส่วนหัว ลำตัว ของพญาจระเข้ หลังจากมีแนวความคิดที่จะฟื้นฟูถนนพระร่วง บริเวณจระเข้หิน (จระเข้ปูน) จึงถูกกล่าวถึงขึ้นมาอีกครั้ง

ภาพโดย : <https://board.postjung.com/711184.html>

คำสำคัญ : จระเข้ปูน

ที่มา : พิสุทธิ บุญยพรรณพงศ์ และคณะ. (2547). ฐานพราณกระต่าย : ข้อมูลประวัติศาสตร์เมืองพราณกระต่าย อำเภอพราณกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: สมาวัฒนธรรมอำเภอพราณกระต่าย.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-03-13

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=630&code_db=610006&code_type=07